

Susan Taubes

**Julia
siratása**

Fordította:
Dési András György

Opℓn Books

Prológus

ELMENT. Julia elhagyott. Azt hiszem, örökre. Némán, az éj leple alatt távozott. Ez volt az egyetlen lehetősége, ha nem akarta, hogy kövessék. Elképzelem, ahogy eltűnik az éjszakában, eltűnik, mint a kialvó gyertyaláng, a lemenő nap. Ki tudja, hol. Ki tudja, mikor. Valaha ez volt Julia szobája. A szekrényében hagyta a szoknyáit, a sok szoknyát, amit én vettem neki, harangfazonút, rakottat, csipkését. Egymás után felpróbálom az összeset. Néha többet viselek egyszerre. Különféle színűek, az ő illata árad belőlük, az ő titkaival vannak tele, hímzett virágok, pillangók, hínár közt cikázó kis halak díszítik őket. A szoknyái megnyugtatnak, és békességet hoznak. Amikor már majdnem betöröm az ablakot, vagy felgyújtom a házat, a lábamat súroló szövet kérélni kezd. Kicsi vagyok, csupasz és erőszakos, az ő szelíden ringó szoknyái alatt húzom meg magam.

Fogyatkozom, alakot váltok. Úgy érzem, a csontjaim már olyan lágyak, mintha egy fazékban forralnának, azután hirtelen kihűlnek, törékenyek lesznek. Összetöpörödöm, és hagyom, hogy ő megnőjön bennem. Szerepet cserélünk, már nem magasodom

főlé, nem fogom a hálómbe, nem rángatom, mint egy bábót. Nem, vén vagyok, és száraz, ő pedig az üde menyasszony, úgy melegít át, mint Salamon királyt a körülötte sürgölődő hús szűz, vagy a kisgyereke leszek, a szoknyáiba kapaszkodom, sőt alájuk bújok. Igen. A szoknyái alá rejt, nem bánja, észre sem veszi, kedves hozzám. Körülölel, keresztülszivárgok rajta, megszűnök benne.

Nem. Magával vitte őket, a szoknyáit, a gyöngyeit, a rojtos kendőket, mindent. Ez már nem Julia szobája.

Hogyan találtam rá? Mi közünk volt egymáshoz? Ő állandó fájdalom volt nekem. Szégyen és kétségbeesés. Meg akartam szabadulni tőle. De mi voltam nélküle? Tennem kellett volna valamit vele, ki kellett volna hoznom belőle valamit. Ki kellett volna hoznom Juliát Juliából. Mindenemet kockára tettem érte.

Éveken keresztül dolgoztam rajta, egy szerepre tanítgattam, azután egy másikra. Hány órát töltöttünk azzal, hogy ruhákat próbáltunk, különféle frizurákkal kísérleteztünk! Néha azon tűnődöm, mi lett volna belőle, ha magára hagyom. Megpróbálom felidézni, hogy milyen volt, amikor rátaláltam, mielőtt megszólítottam, amikor még Istené volt.

Ó, az az áldott élet! A szerencsétlen találkozásunk, amelynek során elbitoroltam a létét! Attól kezdve egyedül azon fáradoztam, hogy felkészítsem Istenre.

Miért tették egyáltalán a társammá – ó, szörnyű romlás –, ha nem azért, hogy helyrehozzam az ártatlanságát?

Habár szívesen élt egyik pillanatról a másikra, én folyamatosan a megváltásán dolgoztam. Neki mindegy volt. A keze megállás nélkül répát pucolt, cipőpertlit kötött, ennek vagy annak az arcát meg a lábát simogatta, és csak énekelt szívből: „Eljött az én országom, mit sem törődve az évek áradásával.” Vagy: „A szív szűk kamráiban egyforma nagy minden fájdalom.”

De nekem az volt a dolgom, hogy a lelkére ügyeljek. Milyen ruhát öltjön az ítélet napján? Egy gyermekét vagy egy szűz lányét? Ha egy szeretőét, akkor kiét? Az ítélet napja! Milyen édesen csengenek e szavak. Vagy csengtek valaha, amikor még Isten számára szolgáltam Juliát. Gondoskodtam róla, hogy az élete minden napja az ítélet napja legyen. Tettem róla, hogy úgy járuljon nap mint nap Isten ítélő trónusa elé, ahogy más nők a tükör elé. Hiúságból, nem másból.

Többször is előfordult, hogy hosszú időre hátat fordítottam a munkámnak, és magára hagytam, elengedtem őt. Hagytam, hadd sodródjon. Az a lehetetlen szenvedély mozgató, hogy úgy legyen az enyém, amilyen nélkülem lenne. Hogy olyannak lássam, amilyen, vagy amilyen valóban lehetne, ha én nem lennék mellette.

Julia majd Isten kezébe kerül, olyan váratlan ajándék lesz, mint egy szöcske, annyi értelme lesz, mint egy fűszálnak. És velem mi lesz? A titokban végzett tevékenységemmel? A mocskos kis intrikáimmal? Engem hogy fognak kiradírozni?

Rólam senki sem tudhat. Nem gyaníthatják, hogy együtt élünk. Titoknak kell maradnia, amiről csak Julia és én tudunk, de még ő sem sejtetheti igazán, milyen egyezséget kötöttünk.

Megbújok Julia háta mögött, láthatatlanná válok, mint művész a mű árnyékában, annál is inkább, mert az én művem nem fából vagy kőből készült, hanem eleven anyag.

Ismeretlennek kell maradnom, hogy csak Juliát ismerjék. Őt, aki valaha apró gyermek volt, aki zöldellő lejtőn futott lefelé, aki felnevetett a holdra, amikor a szerelmével a fűbe heveredett. Neki kell majd Isten ítélő trónusa elé járulnia, miközben én eltakarom az arcom, képletesen szólva, hiszen nincs arcom. Julia arcával takarózom. Julia arcát kell majd lecsupaszítani a halál színe előtt. Azt szeretném,

ha mindenki ismerné, ha megőrizné emlékezetében, ha létezne. Csak akkor bocsáttatnak meg a bűneim, amikor őt a maga tökéletességében és teljességében elhelyeztem a földön.

Alszik, álmodozik, nincs jelen. Fogoly. A múlt és a jövő megcsonkítva őrzi sok szobájában. Mások, dolgok és emberek, szeretők, férj és gyerekek segítségével juttatom a helyére. Sok mindenkire van szüksége. És mert Julia nagy része így is fogoly marad, nekem kell gondoskodnom róla, hogy sok szeretője legyen, akik majd rátalálhatnak. Annak örülnék, ha széttárnák, mint egy legyezőt, kibogoznák, mint egy rejtvényt, felrobbantanák, mint egy színes rakétát. Egyetlen porcikájáról sem mondok le. Nem pihenhetek, míg meg nem szilárdul, de olyan gyorsan, mint ahogy az ecsetre szárad a festék. Amikor elkészül a portréja, a vászonra költözik.

De hogyan érthetném meg a saját szerepemet ebben a komor komédiában? Mondjam, hogy valamifajta értelem vagyok? Néha-néha azzal áltatom magam, hogy én vagyok benne az égi szikra. Ha tetszik, bukott angyal, de most ne menjünk bele a részletekbe, hogy mikor, hogyan, miért buktam el, ne kelljen kitalálnom valami szép mesét égi hazámról, amelyre nyilvánvalóan jól emlékszem még. Lehet, hogy a magasból zuhantam alá, de akkor a becsapódás pillanatában mindent elfelejtettem, úgyhogy igyekszem kikerülni a mitológiai